

“La biblioteca més antiga de Barcelona s’ha posat maca”

Dij, 3/02/2011 per Catalunya Religió

(Jordi Llisterra - CR) Una superfície de 242 metres quadrats, 400 metres lineals de prestatges, 7.000 llibres i 47 punts de lectura equipats per connectar ordinador portàtil i amb connexió a internet. Aquest és el nova sala de lectura de la [Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona \(BPEB\)](#) que es va inaugurar aquest dimecres l’edifici del seminari de Barcelona.

L’arquebisbe Lluís Martínez Sistach i el president de la Diputació de Barcelona, Antoni Fogué, van presidir la inauguració. La Diputació ha contribuït a la renovació de l’espai de la lectura de la que és la biblioteca més antiga de Barcelona, fundada el 1772. El cost total de la reforma ha estat de 275.000 euros, dels quals la [Diputació de Barcelona](#) n’ha aportat 135.000.

Abans de la benedicció de la nova sala, es van fer els parlaments a la sala d’actes del Seminari. Sistach va remarcar el valor cultural de la BPEB, “un servei silenciós” però sense el qual “no es pot entendre la història de Barcelona”. Fogué va parlar d’un “fons documental i patrimonial únic” que justificava la col·laboració de la Diputació. L’extensió de la xarxa de biblioteques i el foment de la lectura ha estat una de les prioritats històriques de la Diputació de Barcelona. Actualment a la província de Barcelona hi ha 202 biblioteques municipals amb 2,2 milions de socis.

La nova sala de lectura ha ampliat l’espai de Biblioteca tancant una part del claustre del primer pis del Seminari. La galeria ha permès crear una àmplia sala de lectura amb llum natural i més accessible al públic. La sala de lectura existent ha quedat reservada als estudiosos i especialistes.

Fogués i Sistach van agrair especialment la tasca de Josep Martí Bonet, que ha estat el director de la BPEB durant gairebé 40 anys. Bonet, ha liderat la renovació de la Biblioteca, que en aquest temps s’ha trasllat dels baixos al primer pis del Seminari. També s’ha portat a terme la catalogació dels 400.000 volums i el catàleg s’ha integrat en el de les universitats de Catalunya, facilitant-ne la consulta universal. L’altre projecte que ha impulsat Josep Maria Bonet ha esta la

digitalització dels volums lliures de drets d'autor. Actualment ja hi ha disponible a [Google Books](#) 4.000 volums del fons de la BPEB.

Martí Bonet va presentar en la seva intervenció la història de la biblioteca que es va anar creant amb els donatius episcopals i que era la única de Barcelona a finals del segle XVIII arran del càstig que va partir la ciutat després de la derrota del 1714. “He vist complert el meu gran desig de fer una autèntica sola de lectura”, va dir Bonet. Va resumir la seva satisfacció dient que “la biblioteca més antiga de Barcelona s’ha posat maca”.

“Una biblioteca que suma esforços”. Així va definir la voluntat d’aquesta institució Josep Maria Turull, rector del Seminari, que és l’edifici que acull la biblioteca des de finals del segle XIX. A més de ser un servei obert al públic, Turull va destacar la importància de la BPEB per les tres institucions acadèmiques que acull el [Seminari](#): la Facultat de Teologia de Catalunya, la Facultat de Filosofia de la URL, i l’Institut Superior de Ciències Religioses.

El fons de la BPEB

La BPEB té un total de 900 còdexs i manuscrits, 514 dels quals catalogats; 92 incunables. Un fons de 2.500 volums, estudiats al Catálogo Bibliográfico de la Biblioteca Pública Episcopal, de Josep M. Martí Bonet, l’any 1976. També conté uns 30.000 llibres editats abans del s. XX i 350.000 volums de fons modern, especialitzats en temes eclesiàstics, d’història de Catalunya i de literatura catalana, dels segles XIX i XX. Cal destacar la biblioteca donada per Mn. Isidre Gomà i Civit (1917-2001). Actualment, 60.000 títols del fons modern (segles XX-XXI) són consultables a través del catàleg de la BPEB.

Igualment, la BPEB té 600 revistes vives i 300 mortes, especialitzades en ciències eclesiàstiques, filosofia i humanitats. Entre els fons de biblioteques en dipòsit destaquen les col·leccions: Biblioteca dels Carmelites Descalços de Catalunya (8.000 volums dels segles XVI al XX), Biblioteca del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (3.500 volums del segle XX). Biblioteca del Seminari d’Història Eclesiàstica Contemporània del Dr. Joan Bonet Baltà (5.500 volums), Biblioteca del Dr. Manuel Trens i Ribas (6.000 volums especialitzats en art sacre i litúrgia), Col·lecció de fulletons de la Biblioteca particular de Manuel Milà i Fontanals (400 volums especialitzats en filologia) i Col·lecció de catecismes (més de 1.500 volums dels segles XVI al XX).

Història de la BPEB

La Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona (BPEB) és la biblioteca pública més antiga de la ciutat. Va ser erigida l’any 1772, quan es van fusionar la Biblioteca del Seminari Conciliar i la del Col·legi de Nostra Senyora de Betlem, de la Companyia de Jesús.

El 25 de juny de 1775, Fèlix Amat i de Palou (1750-1824) va rebre el nomenament reial de primer bibliotecari de la Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona, que va ser oberta al públic el gener de 1776. Entre el 1785 i el 1803 va escriure la seva Història Eclesiàstica i va fer el primer inventari de tots els llibres de la biblioteca,

que l'any 1985 es va estudiar i comparar amb el catàleg actual.

El successor de Fèlix Amat i de Palou va ser el seu nebot, Ignasi Torres Amat (1768-1811), qui va projectar i iniciar el famós Diccionario de escritores catalanes. La vitalitat de la BPEB durant l'època que es podria anomenar de la generació dels Torres Amat -Fèlix Amat i de Palou, Ignasi Torres i Amat i més tard, el seu germà Fèlix Torres i Amat (1772-1847) es manifesta, a més de la publicació de diccionaris, en la instal·lació a la mateixa biblioteca d'una sala destinada als autors catalans. La col·lecció va ser completada per Fèlix Torres i Amat, amb la col·laboració del bibliotecari Ignasi Palaudàries i del bisbe de Barcelona Pau Schar (1747-1831). El 1882, el Seminari es va traslladar des de la Rambla al nou edifici construït al carrer Diputació.

Josep M. Martí Bonet, nomenat bibliotecari el 1972, amb el suport de la Facultat de Teologia de Catalunya i del mateix Seminari, va organitzar la catalogació dels 400.000 llibres i opuscles que conté la BPEB actualment. La BPEB pertany a l'Arxidiòcesi de Barcelona, forma part del sistema de biblioteques de la Universitat Ramon Llull i col·labora amb el Catàleg del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya. L'any 1993 es va començar la catalogació informàtica amb caràcter retrospectiu.